

Функтори и монади

Трифон Трифонов

Функционално програмиране, 2022/23 г.

17 януари 2022 г.

Тази презентация е достъпна под лиценза Creative Commons Признание-Некомерсиално-Споделяне на споделеното 4.0 Международен

Класове от по-висок ред

- Досега разглеждахме *класове* от типове, които имат сходно поведение (`Eq`, `Read`, `Show`, `Enum`, `Measurable`, `Num`, ...).

Класове от по-висок ред

- Досега разглеждахме *класове* от типове, които имат сходно поведение (`Eq`, `Read`, `Show`, `Enum`, `Measurable`, `Num`, ...).
- Разглеждахме и *типови конструктори*, които позволяват дефиниране на параметризирани (генерични) типове (`Maybe`, `[]`, `BinTree`, `Tree`, `IO`, ...).

Класове от по-висок ред

- Досега разглеждахме *класове* от типове, които имат сходно поведение (`Eq`, `Read`, `Show`, `Enum`, `Measurable`, `Num`, ...).
- Разглеждахме и *типови конструктори*, които позволяват дефиниране на параметризирани (генерични) типове (`Maybe`, `[]`, `BinTree`, `Tree`, `IO`, ...).
- Нека да разгледаме *клас от типови конструктори*, които имат някаква обща характеристика.

Класове от по-висок ред

- Досега разглеждахме *класове* от типове, които имат сходно поведение (`Eq`, `Read`, `Show`, `Enum`, `Measurable`, `Num`, ...).
- Разглеждахме и *типови конструктори*, които позволяват дефиниране на параметризирани (генерични) типове (`Maybe`, `[]`, `BinTree`, `Tree`, `IO`, ...).
- Нека да разгледаме *клас от типови конструктори*, които имат някаква обща характеристика.
- **Пример:** Има ли нещо общо, което можем да правим с `[]`, `BinTree` и `Tree`?

Класове от по-висок ред

- Досега разглеждахме *класове* от типове, които имат сходно поведение (`Eq`, `Read`, `Show`, `Enum`, `Measurable`, `Num`, ...).
- Разглеждахме и *типови конструктори*, които позволяват дефиниране на параметризирани (генерични) типове (`Maybe`, `[]`, `BinTree`, `Tree`, `IO`, ...).
- Нека да разгледаме *клас от типови конструктори*, които имат някаква обща характеристика.
- **Пример:** Има ли нещо общо, което можем да правим с `[]`, `BinTree` и `Tree`?
- Нещо, което не зависи от *типа* на елементите в тези контейнери?

Примери за класове от конструктори

- **Пример:** Има ли нещо общо, което можем да правим с [], BinTree и Tree?

Примери за класове от конструктори

- **Пример:** Има ли нещо общо, което можем да правим с [], BinTree и Tree?
- Можем да намираме брой елементи

```
class Countable c where  
  count :: c a -> Integer
```


Примери за класове от конструктори

- **Пример:** Има ли нещо общо, което можем да правим с [], BinTree и Tree?
- Можем да намираме брой елементи

```
class Countable c where  
  count :: c a -> Integer
```

- Можем да намерим списък от всички елементи

```
class Listable c where  
  elements :: c a -> [a]
```

Примери за класове от конструктори

- **Пример:** Има ли нещо общо, което можем да правим с [], BinTree и Tree?
- Можем да намираме брой елементи

```
class Countable c where  
  count :: c a -> Integer
```

- Можем да намерим списък от всички елементи

```
class Listable c where  
  elements :: c a -> [a]
```

- Можем да приложим функция над всеки елемент

```
class Functor f where  
  fmap :: (a -> b) -> f a -> f b
```

Функтори

Дефиниция

Класът **Functor** в Haskell се състои от типовите конструктори f , за които може да се дефинира $\text{fmap} :: (a \rightarrow b) \rightarrow f\ a \rightarrow f\ b$.

Функтори

Дефиниция

Класът **Functor** в Haskell се състои от типовите конструктори f , за които може да се дефинира $\text{fmap} :: (a \rightarrow b) \rightarrow f\ a \rightarrow f\ b$.

За удобство операцията $<\$>$ е инфиксен вариант на fmap .

Функтори

Дефиниция

Класът **Functor** в Haskell се състои от типовите конструктори f , за които може да се дефинира $\text{fmap} :: (a \rightarrow b) \rightarrow f\ a \rightarrow f\ b$.

За удобство операцията $<\$>$ е инфиксен вариант на fmap .

Примери за функтори:

- **Maybe**

Функтори

Дефиниция

Класът **Functor** в Haskell се състои от типовите конструктори f , за които може да се дефинира $\text{fmap} :: (a \rightarrow b) \rightarrow f\ a \rightarrow f\ b$.

За удобство операцията $<\$>$ е инфиксен вариант на fmap .

Примери за функтори:

- **Maybe**
- $(,)$ а

Функтори

Дефиниция

Класът **Functor** в Haskell се състои от типовите конструктори f , за които може да се дефинира $\text{fmap} :: (a \rightarrow b) \rightarrow f\ a \rightarrow f\ b$.

За удобство операцията $<\$>$ е инфиксен вариант на fmap .

Примери за функтори:

- **Maybe**
- $(,)$ a
- **Either** a

Функтори

Дефиниция

Класът **Functor** в Haskell се състои от типовите конструктори f , за които може да се дефинира $\text{fmap} :: (a \rightarrow b) \rightarrow f\ a \rightarrow f\ b$.

За удобство операцията $<\$>$ е инфиксен вариант на fmap .

Примери за функтори:

- **Maybe**
- $(,)$ a
- **Either** a
- $[]$

Функтори

Дефиниция

Класът **Functor** в Haskell се състои от типовите конструктори f , за които може да се дефинира $\text{fmap} :: (a \rightarrow b) \rightarrow f\ a \rightarrow f\ b$.

За удобство операцията $<\$>$ е инфиксен вариант на fmap .

Примери за функтори:

- **Maybe**
- $(,)$ a
- **Either** a
- $[]$
- **BinTree**

Функтори

Дефиниция

Класът **Functor** в Haskell се състои от типовите конструктори f , за които може да се дефинира $\text{fmap} :: (a \rightarrow b) \rightarrow f\ a \rightarrow f\ b$.

За удобство операцията $<\$>$ е инфиксен вариант на fmap .

Примери за функтори:

- **Maybe**
- $(,)$ a
- **Either** a
- $[]$
- **BinTree**
- **Tree**

Функтори

Дефиниция

Класът **Functor** в Haskell се състои от типовите конструктори f , за които може да се дефинира $\text{fmap} :: (a \rightarrow b) \rightarrow f\ a \rightarrow f\ b$.

За удобство операцията $<\$>$ е инфиксен вариант на fmap .

Примери за функтори:

- **Maybe**
- $(,)$ a
- **Either** a
- $[]$
- **BinTree**
- **Tree**
- (\rightarrow) r

Функтори

Дефиниция

Класът **Functor** в Haskell се състои от типовите конструктори f , за които може да се дефинира $\text{fmap} :: (a \rightarrow b) \rightarrow f\ a \rightarrow f\ b$.

За удобство операцията $<\$>$ е инфиксен вариант на fmap .

Примери за функтори:

- **Maybe**
- $(,)$ a
- **Either** a
- $[]$
- **BinTree**
- **Tree**
- (\rightarrow) r
- **I0**

Странни функторни екземпляри

Пример: да разгледаме екземпляра

```
data Pill a = BluePill a | RedPill a
instance Functor Pill where
    fmap f (BluePill x) = RedPill (f x)
    fmap f (RedPill x) = BluePill (f x)
```

Странни функторни екземпляри

Пример: да разгледаме екземпляра

```
data Pill a = BluePill a | RedPill a
instance Functor Pill where
    fmap f (BluePill x) = RedPill (f x)
    fmap f (RedPill x) = BluePill (f x)
```

Проблем №1:

- `fmap id (BluePill 2) = RedPill 2`

Странни функторни екземпляри

Пример: да разгледаме екземпляра

```
data Pill a = BluePill a | RedPill a
instance Functor Pill where
  fmap f (BluePill x) = RedPill (f x)
  fmap f (RedPill x) = BluePill (f x)
```

Проблем №1:

- `fmap id (BluePill 2) = RedPill 2`
- `fmap` с “празна” функция променя структурата на функтора!

Странни функторни екземпляри

Пример: да разгледаме екземпляра

```
data Pill a = BluePill a | RedPill a
instance Functor Pill where
  fmap f (BluePill x) = RedPill (f x)
  fmap f (RedPill x) = BluePill (f x)
```

Проблем №1:

- `fmap id (BluePill 2) = RedPill 2`
- `fmap` с “празна” функция променя структурата на функтора!

Проблем №2:

Странни функторни екземпляри

Пример: да разгледаме екземпляра

```
data Pill a = BluePill a | RedPill a
instance Functor Pill where
  fmap f (BluePill x) = RedPill (f x)
  fmap f (RedPill x) = BluePill (f x)
```

Проблем №1:

- `fmap id (BluePill 2) = RedPill 2`
- `fmap` с “празна” функция променя структурата на функтора!

Проблем №2:

- `fmap (+3) (BluePill 3) = RedPill 6`

Странни функторни екземпляри

Пример: да разгледаме екземпляра

```
data Pill a = BluePill a | RedPill a
instance Functor Pill where
  fmap f (BluePill x) = RedPill (f x)
  fmap f (RedPill x) = BluePill (f x)
```

Проблем №1:

- `fmap id (BluePill 2) = RedPill 2`
- `fmap` с “празна” функция променя структурата на функтора!

Проблем №2:

- `fmap (+3) (BluePill 3) = RedPill 6`
- `fmap (+1) (fmap (+2) (BluePill 3)) = BluePill 6`

Странни функторни екземпляри

Пример: да разгледаме екземпляра

```
data Pill a = BluePill a | RedPill a
instance Functor Pill where
  fmap f (BluePill x) = RedPill (f x)
  fmap f (RedPill x) = BluePill (f x)
```

Проблем №1:

- `fmap id (BluePill 2) = RedPill 2`
- `fmap` с “празна” функция променя структурата на функтора!

Проблем №2:

- `fmap (+3) (BluePill 3) = RedPill 6`
- `fmap (+1) (fmap (+2) (BluePill 3)) = BluePill 6`
- Има значение колко поред функции ще приложим!

Функторни закони

Дефиниция

Функтор наричаме екземпляр на класа `Functor` такъв, че:

- 1 $\text{fmap id} \iff \text{id}$ (запазване на идентитета)
- 2 $\text{fmap } f \ . \ \text{fmap } g \iff \text{fmap } (f \ . \ g)$ (дистрибутивност относно композиция)

Функторни закони

Дефиниция

Функтор наричаме екземпляр на класа `Functor` такъв, че:

- 1 $\text{fmap id} \iff \text{id}$ (запазване на идентитета)
- 2 $\text{fmap f} . \text{fmap g} \iff \text{fmap (f . g)}$ (дистрибутивност относно композиция)

Функторните закони ни дават гаранция, че реализацията на `fmap` е “неутрална” към функтора и променя стойностите в него само и единствено на базата на подадената функция `f`.

Функторни закони

Дефиниция

Функтор наричаме екземпляр на класа `Functor` такъв, че:

- 1 $\text{fmap id} \iff \text{id}$ (запазване на идентитета)
- 2 $\text{fmap f} . \text{fmap g} \iff \text{fmap (f . g)}$ (дистрибутивност относно композиция)

Функторните закони ни дават гаранция, че реализацията на `fmap` е “неутрална” към функтора и променя стойностите в него само и единствено на базата на подадената функция `f`.

Всички примерни екземпляри (освен `Pill`) удовлетворяват функторните закони.

Функторни закони

Дефиниция

Функтор наричаме екземпляр на класа `Functor` такъв, че:

- 1 $fmap\ id \iff id$ (запазване на идентитета)
- 2 $fmap\ f \ .\ fmap\ g \iff fmap\ (f \ .\ g)$ (дистрибутивност относно композиция)

Функторните закони ни дават гаранция, че реализацията на `fmap` е “неутрална” към функтора и променя стойностите в него само и единствено на базата на подадената функция `f`.

Всички примерни екземпляри (освен `Pill`) удовлетворяват функторните закони. Можем да мислим, че `fmap` “повдига” функцията `f` от елементи към функтори.

`fmap` с двуаргументни функции

Можем ли да използваме `fmap` за “повдигане” на двуаргументна функция?

fmap с двуаргументни функции

Можем ли да използваме `fmap` за “повдигане” на двуаргументна функция?

Пример: `fmap (+) (Just 3) (Just 5) → ?`

fmap с двуаргументни функции

Можем ли да използваме `fmap` за “повдигане” на двуаргументна функция?

Пример: `fmap (+) (Just 3) (Just 5) → Грешка!`

fmap с двуаргументни функции

Можем ли да използваме `fmap` за “повдигане” на двуаргументна функция?

Пример: `fmap (+) (Just 3) (Just 5) →` **Грешка!**

Проблем: `fmap (+) (Just 3) :: ?`

fmap с двуаргументни функции

Можем ли да използваме fmap за “повдигане” на двуаргументна функция?

Пример: `fmap (+) (Just 3) (Just 5) → Грешка!`

Проблем: `fmap (+) (Just 3) :: Maybe (Int -> Int)`

fmap с двуаргументни функции

Можем ли да използваме fmap за “повдигане” на двуаргументна функция?

Пример: `fmap (+) (Just 3) (Just 5) → Грешка!`

Проблем: `fmap (+) (Just 3) :: Maybe (Int -> Int)`

Получаваме функтор над функция, която не можем директно да приложим над функтор над стойност!

fmap с двуаргументни функции

Можем ли да използваме fmap за “повдигане” на двуаргументна функция?

Пример: `fmap (+) (Just 3) (Just 5) → Грешка!`

Проблем: `fmap (+) (Just 3) :: Maybe (Int -> Int)`

Получаваме функтор над функция, която не можем директно да приложим над функтор над стойност!

Идея: Да разбием fmap на две части:

fmap с двуаргументни функции

Можем ли да използваме fmap за “повдигане” на двуаргументна функция?

Пример: `fmap (+) (Just 3) (Just 5) → Грешка!`

Проблем: `fmap (+) (Just 3) :: Maybe (Int -> Int)`

Получаваме функтор над функция, която не можем директно да приложим над функтор над стойност!

Идея: Да разбием fmap на две части:

- повдигане на функтор над функция към функция над функтори

fmap с двуаргументни функции

Можем ли да използваме `fmap` за “повдигане” на двуаргументна функция?

Пример: `fmap (+) (Just 3) (Just 5) → Грешка!`

Проблем: `fmap (+) (Just 3) :: Maybe (Int -> Int)`

Получаваме функтор над функция, която не можем директно да приложим над функтор над стойност!

Идея: Да разбием `fmap` на две части:

- повдигане на функтор над функция към функция над функтори
 - $f (a \rightarrow b) \rightarrow f a \rightarrow f b$

fmap с двуаргументни функции

Можем ли да използваме `fmap` за “повдигане” на двуаргументна функция?

Пример: `fmap (+) (Just 3) (Just 5) → Грешка!`

Проблем: `fmap (+) (Just 3) :: Maybe (Int -> Int)`

Получаваме функтор над функция, която не можем директно да приложим над функтор над стойност!

Идея: Да разбием `fmap` на две части:

- повдигане на функтор над функция към функция над функтори
 - $f (a \rightarrow b) \rightarrow f\ a \rightarrow f\ b$
- повдигане на обикновена функция към функтор над функция

fmap с двуаргументни функции

Можем ли да използваме `fmap` за “повдигане” на двуаргументна функция?

Пример: `fmap (+) (Just 3) (Just 5) → Грешка!`

Проблем: `fmap (+) (Just 3) :: Maybe (Int -> Int)`

Получаваме функтор над функция, която не можем директно да приложим над функтор над стойност!

Идея: Да разбием `fmap` на две части:

- повдигане на функтор над функция към функция над функтори
 - `f (a -> b) -> f a -> f b`
- повдигане на обикновена функция към функтор над функция
 - `(a -> b) -> f (a -> b)`

fmap с двуаргументни функции

Можем ли да използваме `fmap` за “повдигане” на двуаргументна функция?

Пример: `fmap (+) (Just 3) (Just 5) → Грешка!`

Проблем: `fmap (+) (Just 3) :: Maybe (Int -> Int)`

Получаваме функтор над функция, която не можем директно да приложим над функтор над стойност!

Идея: Да разбием `fmap` на две части:

- повдигане на функтор над функция към функция над функтори
 - `f (a -> b) -> f a -> f b`
- повдигане на обикновена функция към функтор над функция
 - `(a -> b) -> f (a -> b)`

Функторите, които поддържат такова разлагане на `fmap` наричаме *апликативни*.

Класът Applicative

```
class (Functor f) => Applicative f where  
  pure  :: a -> f a  
  (<*>) :: f (a -> b) -> f a -> f b
```

Можем да дефинираме `fmap f a = pure f <*> a`.

Класът Applicative

```
class (Functor f) => Applicative f where  
  pure  :: a -> f a  
  (<*>) :: f (a -> b) -> f a -> f b
```

Можем да дефинираме `fmap f a = (<*>) (pure f) a`.

Класът Applicative

```
class (Functor f) => Applicative f where  
  pure  :: a -> f a  
  (<*>) :: f (a -> b) -> f a -> f b
```

Можем да дефинираме `fmap f = (<*>) (pure f)`.

Класът Applicative

```
class (Functor f) => Applicative f where  
  pure  :: a -> f a  
  (<*>) :: f (a -> b) -> f a -> f b
```

Можем да дефинираме `fmap = (<*>) . pure`.

Класът Applicative

```
class (Functor f) => Applicative f where  
  pure  :: a -> f a  
  (<*>) :: f (a -> b) -> f a -> f b
```

Можем да дефинираме `fmap = (<*>) . pure`.

Примери за апликативни функтори:

Класът Applicative

```
class (Functor f) => Applicative f where  
  pure  :: a -> f a  
  (<*>) :: f (a -> b) -> f a -> f b
```

Можем да дефинираме `fmap = (<*>) . pure`.

Примери за апликативни функтори:

- `Maybe`

Класът Applicative

```
class (Functor f) => Applicative f where
  pure  :: a -> f a
  (<*>) :: f (a -> b) -> f a -> f b
```

Можем да дефинираме `fmap = (<*>) . pure`.

Примери за апликативни функтори:

- `Maybe`
- `Either a`

Класът Applicative

```
class (Functor f) => Applicative f where
  pure  :: a -> f a
  (<*>) :: f (a -> b) -> f a -> f b
```

Можем да дефинираме `fmap = (<*>) . pure`.

Примери за апликативни функтори:

- `Maybe`
- `Either a`
- `[]`

Класът Applicative

```
class (Functor f) => Applicative f where
  pure  :: a -> f a
  (<*>) :: f (a -> b) -> f a -> f b
```

Можем да дефинираме `fmap = (<*>) . pure`.

Примери за апликативни функтори:

- `Maybe`
- `Either a`
- `[]`
- `ZipList`

Класът Applicative

```
class (Functor f) => Applicative f where
  pure  :: a -> f a
  (<*>) :: f (a -> b) -> f a -> f b
```

Можем да дефинираме `fmap = (<*>) . pure`.

Примери за апликативни функтори:

- `Maybe`
- `Either a`
- `[]`
- `ZipList`
- `(->) r`

Класът Applicative

```
class (Functor f) => Applicative f where
  pure  :: a -> f a
  (<*>) :: f (a -> b) -> f a -> f b
```

Можем да дефинираме `fmap = (<*>) . pure`.

Примери за апликативни функтори:

- `Maybe`
- `Either a`
- `[]`
- `ZipList`
- `(->) r`
- `IO`

Функции за апликативни функтори

- `liftA2 :: Applicative f =>`
 `(a -> b -> c) -> f a -> f b -> f c`

Функции за апликативни функтори

- `liftA2 :: Applicative f =>`
 `(a -> b -> c) -> f a -> f b -> f c`
 - повдига двуаргументна функция над функтор

Функции за апликативни функтори

- `liftA2 :: Applicative f =>`
 `(a -> b -> c) -> f a -> f b -> f c`
 - повдига двуаргументна функция над функтор
 - `liftA2 f a b = f <$> a <*> b`

Функции за апликативни функтори

- $\text{liftA2} :: \text{Applicative } f \Rightarrow$
 $(a \rightarrow b \rightarrow c) \rightarrow f\ a \rightarrow f\ b \rightarrow f\ c$
 - повдига двуаргументна функция над функтор
 - $\text{liftA2 } f\ a\ b = f\ \langle \$ \rangle\ a\ \langle * \rangle\ b$
 - **Пример:**
 $\text{liftA2 } (+)\ [2,3]\ [10,20,30] \longrightarrow ?$

Функции за апликативни функтори

- `liftA2 :: Applicative f =>`
 `(a -> b -> c) -> f a -> f b -> f c`
 - повдига двуаргументна функция над функтор
 - `liftA2 f a b = f <$> a <*> b`
 - **Пример:**
 `liftA2 (+) [2,3] [10,20,30] → [12,22,32,13,23,33]`

Функции за апликативни функтори

- `liftA2 :: Applicative f =>`
 $(a \rightarrow b \rightarrow c) \rightarrow f\ a \rightarrow f\ b \rightarrow f\ c$
 - повдига двуаргументна функция над функтор
 - `liftA2 f a b = f <$> a <*> b`
 - **Пример:**
`liftA2 (+) [2,3] [10,20,30] → [12,22,32,13,23,33]`
- `sequenceA :: Applicative f => [f a] -> f [a]`

Функции за апликативни функтори

- `liftA2 :: Applicative f =>`

$$(a \rightarrow b \rightarrow c) \rightarrow f\ a \rightarrow f\ b \rightarrow f\ c$$
 - повдига двуаргументна функция над функтор
 - `liftA2 f a b = f <$> a <*> b`
 - **Пример:**
`liftA2 (+) [2,3] [10,20,30] → [12,22,32,13,23,33]`
- `sequenceA :: Applicative f => [f a] -> f [a]`
 - повдига списък от функтори до функтор над списък

Функции за апликативни функтори

- $\text{liftA2} :: \text{Applicative } f \Rightarrow$
 $(a \rightarrow b \rightarrow c) \rightarrow f\ a \rightarrow f\ b \rightarrow f\ c$
 - повдига двуаргументна функция над функтор
 - $\text{liftA2 } f\ a\ b = f\ \langle \$ \rangle\ a\ \langle * \rangle\ b$
 - **Пример:**
 $\text{liftA2 } (+)\ [2,3]\ [10,20,30] \rightarrow [12,22,32,13,23,33]$
- $\text{sequenceA} :: \text{Applicative } f \Rightarrow [f\ a] \rightarrow f\ [a]$
 - повдига списък от функтори до функтор над списък
 - $\text{sequenceA } [] = \text{pure } []$
 - $\text{sequenceA } (x:xs) = \text{liftA2 } (:) x (\text{sequenceA } xs)$

Функции за апликативни функтори

- `liftA2 :: Applicative f =>`
 $(a \rightarrow b \rightarrow c) \rightarrow f\ a \rightarrow f\ b \rightarrow f\ c$
 - повдига двуаргументна функция над функтор
 - `liftA2 f a b = f <$> a <*> b`
 - **Пример:**
`liftA2 (+) [2,3] [10,20,30] → [12,22,32,13,23,33]`
- `sequenceA :: Applicative f => [f a] -> f [a]`
 - повдига списък от функтори до функтор над списък
 - `sequenceA [] = pure []`
 - `sequenceA (x:xs) = liftA2 (:) x (sequenceA xs)`
 - `sequenceA = foldr (liftA2 (:)) (pure [])`

Функции за апликативни функтори

- `liftA2 :: Applicative f =>`
 $(a \rightarrow b \rightarrow c) \rightarrow f\ a \rightarrow f\ b \rightarrow f\ c$
 - повдига двуаргументна функция над функтор
 - `liftA2 f a b = f <$> a <*> b`
 - **Пример:**
`liftA2 (+) [2,3] [10,20,30] → [12,22,32,13,23,33]`
- `sequenceA :: Applicative f => [f a] → f [a]`
 - повдига списък от функтори до функтор над списък
 - `sequenceA [] = pure []`
 - `sequenceA (x:xs) = liftA2 (:) x (sequenceA xs)`
 - `sequenceA = foldr (liftA2 (:)) (pure [])`
 - **Пример:**
`sequenceA [Just 2, Just 3, Just 5] → ?`

Функции за апликативни функтори

- `liftA2 :: Applicative f =>`
 $(a \rightarrow b \rightarrow c) \rightarrow f\ a \rightarrow f\ b \rightarrow f\ c$
 - повдига двуаргументна функция над функтор
 - `liftA2 f a b = f <$> a <*> b`
 - **Пример:**
`liftA2 (+) [2,3] [10,20,30] → [12,22,32,13,23,33]`
- `sequenceA :: Applicative f => [f a] → f [a]`
 - повдига списък от функтори до функтор над списък
 - `sequenceA [] = pure []`
 - `sequenceA (x:xs) = liftA2 (:) x (sequenceA xs)`
 - `sequenceA = foldr (liftA2 (:)) (pure [])`
 - **Пример:**
`sequenceA [Just 2, Just 3, Just 5] → Just [2,3,5]`

Функции за апликативни функтори

- `liftA2 :: Applicative f =>`
 $(a \rightarrow b \rightarrow c) \rightarrow f\ a \rightarrow f\ b \rightarrow f\ c$
 - повдига двуаргументна функция над функтор
 - `liftA2 f a b = f <$> a <*> b`
 - **Пример:**
`liftA2 (+) [2,3] [10,20,30] → [12,22,32,13,23,33]`
- `sequenceA :: Applicative f => [f a] → f [a]`
 - повдига списък от функтори до функтор над списък
 - `sequenceA [] = pure []`
 - `sequenceA (x:xs) = liftA2 (:) x (sequenceA xs)`
 - `sequenceA = foldr (liftA2 (:)) (pure [])`
 - **Пример:**
`sequenceA [Just 2, Just 3, Just 5] → Just [2,3,5]`
 - **Пример:** `sequenceA [Just 2, Nothing, Just 5] → ?`

Функции за апликативни функтори

- `liftA2 :: Applicative f =>`
 $(a \rightarrow b \rightarrow c) \rightarrow f\ a \rightarrow f\ b \rightarrow f\ c$
 - повдига двуаргументна функция над функтор
 - `liftA2 f a b = f <$> a <*> b`
 - **Пример:**
`liftA2 (+) [2,3] [10,20,30] → [12,22,32,13,23,33]`
- `sequenceA :: Applicative f => [f a] → f [a]`
 - повдига списък от функтори до функтор над списък
 - `sequenceA [] = pure []`
 - `sequenceA (x:xs) = liftA2 (:) x (sequenceA xs)`
 - `sequenceA = foldr (liftA2 (:)) (pure [])`
 - **Пример:**
`sequenceA [Just 2, Just 3, Just 5] → Just [2,3,5]`
 - **Пример:** `sequenceA [Just 2, Nothing, Just 5] → Nothing`

Закони за апликативни функтори

Дефиниция

Апликативен *функтор* наричаме екземпляр на класа `Applicative`, за който:

$$\textcircled{1} \text{ pure } f \text{ <*> } x \iff \text{fmap } f \text{ } x$$

Закони за апликативни функтори

Дефиниция

Апликативен *функтор* наричаме екземпляр на класа `Applicative`, за който:

- 1 $\text{pure } f \text{ <*> } x \iff \text{fmap } f \text{ } x$
- 2 $\text{pure id <*> } v \iff v$

Закони за апликативни функтори

Дефиниция

Апликативен *функтор* наричаме екземпляр на класа `Applicative`, за който:

- 1 $\text{pure } f \text{ } \langle * \rangle \text{ } x \iff \text{fmap } f \text{ } x$
- 2 $\text{pure } \text{id} \text{ } \langle * \rangle \text{ } v \iff v$
- 3 $\text{pure } (.) \text{ } \langle * \rangle \text{ } u \text{ } \langle * \rangle \text{ } v \text{ } \langle * \rangle \text{ } w \iff u \text{ } \langle * \rangle \text{ } (v \text{ } \langle * \rangle \text{ } w)$

Закони за апликативни функтори

Дефиниция

Апликативен *функтор* наричаме екземпляр на класа `Applicative`, за който:

- ❶ $\text{pure } f \text{ <*> } x \iff \text{fmap } f \text{ } x$
- ❷ $\text{pure id <*> } v \iff v$
- ❸ $\text{pure } (.) \text{ <*> } u \text{ <*> } v \text{ <*> } w \iff u \text{ <*> } (v \text{ <*> } w)$
- ❹ $\text{pure } f \text{ <*> pure } x \iff \text{pure } (f \text{ } x)$

Закони за апликативни функтори

Дефиниция

Апликативен *функтор* наричаме екземпляр на класа `Applicative`, за който:

- 1 $\text{pure } f \text{ } \langle * \rangle \text{ } x \iff \text{fmap } f \text{ } x$
- 2 $\text{pure } \text{id} \text{ } \langle * \rangle \text{ } v \iff v$
- 3 $\text{pure } (.) \text{ } \langle * \rangle \text{ } u \text{ } \langle * \rangle \text{ } v \text{ } \langle * \rangle \text{ } w \iff u \text{ } \langle * \rangle \text{ } (v \text{ } \langle * \rangle \text{ } w)$
- 4 $\text{pure } f \text{ } \langle * \rangle \text{ } \text{pure } x \iff \text{pure } (f \text{ } x)$
- 5 $u \text{ } \langle * \rangle \text{ } \text{pure } y \iff \text{pure } (\$ \text{ } y) \text{ } \langle * \rangle \text{ } u$

Операцията “свързване” (bind)

- Функторите ни позволяваха да превърнем *функция над елементи* във функция над функтори:

Операцията “свързване” (bind)

- Функторите ни позволяваха да превърнем *функция над елементи* във функция над функтори:
 - $(+3) \langle \$ \rangle [1,2] \longrightarrow [4,5]$

Операцията “свързване” (bind)

- Функторите ни позволяваха да превърнем *функция над елементи* във функция над функтори:
 - $(+3) \langle \$ \rangle [1,2] \longrightarrow [4,5]$
- Апликативните функтори ни позволяваха да превърнем *функтор над функция* към функция над функтори

Операцията “свързване” (bind)

- Функторите ни позволяваха да превърнем *функция над елементи* във *функция над функтори*:
 - $(+3) \<\$> [1,2] \longrightarrow [4,5]$
- Апликативните функтори ни позволяваха да превърнем *функтор над функция* към *функция над функтори*
 - $(+) \<\$> [1,2] \<*> [10,20] \longrightarrow [11,12,21,22]$

Операцията “свързване” (bind)

- Функторите ни позволяваха да превърнем *функция над елементи* във функция над функтори:
 - $(+3) \langle \$ \rangle [1,2] \longrightarrow [4,5]$
- Апликативните функтори ни позволяваха да превърнем *функтор над функция* към функция над функтори
 - $(+) \langle \$ \rangle [1,2] \langle * \rangle [10,20] \longrightarrow [11,12,21,22]$
- Но как можем да превърнем *функция, връщаща функтор* във функция над функтори?

Операцията “свързване” (bind)

- Функторите ни позволяваха да превърнем *функция над елементи* във функция над функтори:
 - $(+3) \langle \$ \rangle [1,2] \longrightarrow [4,5]$
- Апликативните функтори ни позволяваха да превърнем *функтор над функция* към функция над функтори
 - $(+) \langle \$ \rangle [1,2] \langle * \rangle [10,20] \longrightarrow [11,12,21,22]$
- Но как можем да превърнем *функция, връщаща функтор* във функция над функтори?
 - $(\backslash x \rightarrow [1..x]) =\langle\langle [3,4] \longrightarrow [1,2,3,1,2,3,4]$

Операцията “свързване” (bind)

- Функторите ни позволяваха да превърнем *функция над елементи* във функция над функтори:
 - $(+3) \<\$> [1,2] \longrightarrow [4,5]$
- Апликативните функтори ни позволяваха да превърнем *функтор над функция* към функция над функтори
 - $(+) \<\$> [1,2] \<*> [10,20] \longrightarrow [11,12,21,22]$
- Но как можем да превърнем *функция, връщаща функтор* във функция над функтори?
 - $(\backslash x \rightarrow [1..x]) =\<< [3,4] \longrightarrow [1,2,3,1,2,3,4]$
 - Искаме структурата на функтора-резултат да може да зависи от стойността във функтора-параметър!

Операцията “свързване” (bind)

- Функторите ни позволяваха да превърнем *функция над елементи* във функция над функтори:
 - $(+3) \<\$> [1,2] \longrightarrow [4,5]$
- Апликативните функтори ни позволяваха да превърнем *функтор над функция* към функция над функтори
 - $(+) \<\$> [1,2] \<*> [10,20] \longrightarrow [11,12,21,22]$
- Но как можем да превърнем *функция, връщаща функтор* във функция над функтори?
 - $(\backslash x \rightarrow [1..x]) =\<\< [3,4] \longrightarrow [1,2,3,1,2,3,4]$
 - Искаме структурата на функтора-резултат да може да зависи от стойността във функтора-параметър!
 - $(=\<\<) :: (a \rightarrow f\ b) \rightarrow f\ a \rightarrow f\ b$

Операцията “свързване” (bind)

- Функторите ни позволяваха да превърнем *функция над елементи* във функция над функтори:
 - $(+3) \<\$> [1,2] \longrightarrow [4,5]$
- Апликативните функтори ни позволяваха да превърнем *функтор над функция* към функция над функтори
 - $(+) \<\$> [1,2] \<*> [10,20] \longrightarrow [11,12,21,22]$
- Но как можем да превърнем *функция, връщаща функтор* във функция над функтори?
 - $(\backslash x \rightarrow [1..x]) =\<< [3,4] \longrightarrow [1,2,3,1,2,3,4]$
 - Искаме структурата на функтора-резултат да може да зависи от стойността във функтора-параметър!
 - $(=\<<) :: (a \rightarrow f\ b) \rightarrow f\ a \rightarrow f\ b$
 - По-често се използва операцията “свързване” (bind) с разменени аргументи:

Операцията “свързване” (bind)

- Функторите ни позволяваха да превърнем *функция над елементи* във функция над функтори:
 - $(+3) \langle \$ \rangle [1,2] \longrightarrow [4,5]$
- Апликативните функтори ни позволяваха да превърнем *функтор над функция* към функция над функтори
 - $(+) \langle \$ \rangle [1,2] \langle * \rangle [10,20] \longrightarrow [11,12,21,22]$
- Но как можем да превърнем *функция, връщаща функтор* във функция над функтори?
 - $(\backslash x \rightarrow [1..x]) =\langle\langle [3,4] \longrightarrow [1,2,3,1,2,3,4]$
 - Искаме структурата на функтора-резултат да може да зависи от стойността във функтора-параметър!
 - $(=\langle\langle) :: (a \rightarrow f\ b) \rightarrow f\ a \rightarrow f\ b$
 - По-често се използва операцията “свързване” (bind) с разменени аргументи:
 - $(>>=) :: f\ a \rightarrow (a \rightarrow f\ b) \rightarrow f\ b$

Класът Monad

```
class Applicative m => Monad m where
  return :: a -> m a
  return = pure

  (>>=) :: m a -> (a -> m b) -> m b
  (>>)   :: m a -> m b -> m b
  x >> y   =   x >>= \_ -> y
```

Класът Monad

```
class Applicative m => Monad m where
  return :: a -> m a
  return = pure

  (>>=) :: m a -> (a -> m b) -> m b
  (>>)   :: m a -> m b -> m b
  x >> y   =   x >>= \_ -> y
```

Примери за монади:

- Maybe

Класът Monad

```
class Applicative m => Monad m where
  return :: a -> m a
  return = pure

  (>>=) :: m a -> (a -> m b) -> m b
  (>>)   :: m a -> m b -> m b
  x >> y = x >>= \_ -> y
```

Примери за монади:

- Maybe
- []

Класът Monad

```
class Applicative m => Monad m where
  return :: a -> m a
  return = pure

  (>>=) :: m a -> (a -> m b) -> m b
  (>>)   :: m a -> m b -> m b
  x >> y = x >>= \_ -> y
```

Примери за монади:

- Maybe
- []
- (->) r

Класът Monad

```
class Applicative m => Monad m where
  return :: a -> m a
  return = pure

  (>>=) :: m a -> (a -> m b) -> m b
  (>>)  :: m a -> m b -> m b
  x >> y    =    x >>= \_ -> y
```

Примери за монади:

- Maybe
- []
- (->) r
- IO

Класът Monad

```
class Applicative m => Monad m where
  return :: a -> m a
  return = pure

  (>>=) :: m a -> (a -> m b) -> m b
  (>>)   :: m a -> m b -> m b
  x >> y   =   x >>= \_ -> y
```

Примери за монади:

- Maybe
- []
- (->) r
- IO

Синтаксисът `do` работи за всички екземпляри на `Monad`!

Монадни функции (1)

- `liftM :: Monad m => (a -> b) -> m a -> m b`

Монадни функции (1)

- `liftM :: Monad m => (a -> b) -> m a -> m b`
 - `fmap` за монади

Монадни функции (1)

- `liftM :: Monad m => (a -> b) -> m a -> m b`
 - `fmap` за монади
 - `liftM f m = m >>= (\x -> return $ f x)`

Монадни функции (1)

- `liftM :: Monad m => (a -> b) -> m a -> m b`
 - `fmap` за монади
 - `liftM f m = m >>= (\x -> return $ f x)`
- `ap :: Monad m => m (a -> b) -> m a -> m b`

Монадни функции (1)

- `liftM :: Monad m => (a -> b) -> m a -> m b`
 - `fmap` за монади
 - `liftM f m = m >>= (\x -> return $ f x)`
- `ap :: Monad m => m (a -> b) -> m a -> m b`
 - `<*>` за монади

Монадни функции (1)

- `liftM :: Monad m => (a -> b) -> m a -> m b`
 - `fmap` за монади
 - `liftM f m = m >>= (\x -> return $ f x)`
- `ap :: Monad m => m (a -> b) -> m a -> m b`
 - `<*>` за монади
 - `ap mf m = mf >>= (\f -> m >>= (\x -> return $ f x))`

Монадни функции (1)

- `liftM :: Monad m => (a -> b) -> m a -> m b`
 - `fmap` за монади
 - `liftM f m = m >>= (\x -> return $ f x)`
- `ap :: Monad m => m (a -> b) -> m a -> m b`
 - `<*>` за монади
 - `ap mf m = mf >>= (\f -> m >>= (\x -> return $ f x))`
- `liftM2 :: Monad m => (a -> b -> c) -> m a -> m b -> m c`

Монадни функции (1)

- `liftM :: Monad m => (a -> b) -> m a -> m b`
 - `fmap` за монади
 - `liftM f m = m >>= (\x -> return $ f x)`
- `ap :: Monad m => m (a -> b) -> m a -> m b`
 - `<*>` за монади
 - `ap mf m = mf >>= (\f -> m >>= (\x -> return $ f x))`
- `liftM2 :: Monad m => (a -> b -> c) -> m a -> m b -> m c`
 - `liftA2` за монади

Монадни функции (1)

- `liftM :: Monad m => (a -> b) -> m a -> m b`
 - `fmap` за монади
 - `liftM f m = m >>= (\x -> return $ f x)`
- `ap :: Monad m => m (a -> b) -> m a -> m b`
 - `<*>` за монади
 - `ap mf m = mf >>= (\f -> m >>= (\x -> return $ f x))`
- `liftM2 :: Monad m => (a -> b -> c) -> m a -> m b -> m c`
 - `liftA2` за монади

```
liftM2 f m1 m2 = m1 <<= (\x1 ->
                        m2 <<= (\x2 ->
                        return $ f x1 x2))
```

Монадни функции (2)

- `join :: Monad m => m (m a) -> m a`

Монадни функции (2)

- `join :: Monad m => m (m a) -> m a`
 - “слива” двойната опаковка в единична

Монадни функции (2)

- `join :: Monad m => m (m a) -> m a`
 - “слива” двойната опаковка в единична
 - `join mm = mm >>= id`

Монадни функции (2)

- `join :: Monad m => m (m a) -> m a`
 - “слива” двойната опаковка в единична
 - `join mm = (>>= id) mm`

Монадни функции (2)

- `join :: Monad m => m (m a) -> m a`
 - “слива” двойната опаковка в единична
 - `join = (>>= id)`

Монадни функции (2)

- `join :: Monad m => m (m a) -> m a`
 - “слива” двойната опаковка в единична
 - `join = (>>= id)`
 - Можем да дефинираме `(>>=)` чрез `join` и `fmap`: `m >>= f = join (fmap f m)`

Монадни функции (2)

- `join :: Monad m => m (m a) -> m a`
 - “слива” двойната опаковка в единична
 - `join = (>>= id)`
 - Можем да дефинираме `(>>=)` чрез `join` и `fmap`: `m >>= f = join (fmap f m)`
- `filterM :: Monad m => (a -> m Bool) -> [a] -> m [a]`

Монадни функции (2)

- `join :: Monad m => m (m a) -> m a`
 - “слива” двойната опаковка в единична
 - `join = (>>= id)`
 - Можем да дефинираме `(>>=)` чрез `join` и `fmap`: `m >>= f = join (fmap f m)`
- `filterM :: Monad m => (a -> m Bool) -> [a] -> m [a]`
 - Филтрира с предикат, връщащ “опаковани” булеви стойности

Монадни функции (2)

- `join :: Monad m => m (m a) -> m a`
 - “слива” двойната опаковка в единична
 - `join = (>>= id)`
 - Можем да дефинираме `(>>=)` чрез `join` и `fmap`: `m >>= f = join (fmap f m)`
- `filterM :: Monad m => (a -> m Bool) -> [a] -> m [a]`
 - Филтрира с предикат, връщащ “опаковани” булеви стойности
 - Резултатът е “опакованите” елементи на списъка

Монадни функции (2)

- `join :: Monad m => m (m a) -> m a`
 - “слива” двойната опаковка в единична
 - `join = (>>= id)`
 - Можем да дефинираме `(>>=)` чрез `join` и `fmap`: `m >>= f = join (fmap f m)`
- `filterM :: Monad m => (a -> m Bool) -> [a] -> m [a]`
 - Филтрира с предикат, връщащ “опаковани” булеви стойности
 - Резултатът е “опакованите” елементи на списъка
 - `powerset = filterM (\x -> [True, False])`

Монадни функции (2)

- `join :: Monad m => m (m a) -> m a`
 - “слива” двойната опаковка в единична
 - `join = (>>= id)`
 - Можем да дефинираме `(>>=)` чрез `join` и `fmap`: `m >>= f = join (fmap f m)`
- `filterM :: Monad m => (a -> m Bool) -> [a] -> m [a]`
 - Филтрира с предикат, връщащ “опаковани” булеви стойности
 - Резултатът е “опакованите” елементи на списъка
 - `powerset = filterM (\x -> [True, False])`
- `foldM :: Monad m => (a -> b -> m a) -> a -> [b] -> m a`

Монадни функции (2)

- `join :: Monad m => m (m a) -> m a`
 - “слива” двойната опаковка в единична
 - `join = (>>= id)`
 - Можем да дефинираме `(>>=)` чрез `join` и `fmap`: `m >>= f = join (fmap f m)`
- `filterM :: Monad m => (a -> m Bool) -> [a] -> m [a]`
 - Филтрира с предикат, връщащ “опаковани” булеви стойности
 - Резултатът е “опакованите” елементи на списъка
 - `powerset = filterM (\x -> [True, False])`
- `foldM :: Monad m => (a -> b -> m a) -> a -> [b] -> m a`
 - Натрупва елементи от списък с монадна операция

Монадни функции (2)

- `join :: Monad m => m (m a) -> m a`
 - “слива” двойната опаковка в единична
 - `join = (>>= id)`
 - Можем да дефинираме `(>>=)` чрез `join` и `fmap`: `m >>= f = join (fmap f m)`
- `filterM :: Monad m => (a -> m Bool) -> [a] -> m [a]`
 - Филтрира с предикат, връщащ “опаковани” булеви стойности
 - Резултатът е “опакованите” елементи на списъка
 - `powerset = filterM (\x -> [True, False])`
- `foldM :: Monad m => (a -> b -> m a) -> a -> [b] -> m a`
 - Натрупва елементи от списък с монадна операция
 - Натрупването е ляво (итеративен процес, подобно на `foldl`)

Монадни функции (2)

- `join :: Monad m => m (m a) -> m a`
 - “слива” двойната опаковка в единична
 - `join = (>>= id)`
 - Можем да дефинираме `(>>=)` чрез `join` и `fmap`: `m >>= f = join (fmap f m)`
- `filterM :: Monad m => (a -> m Bool) -> [a] -> m [a]`
 - Филтрира с предикат, връщащ “опаковани” булеви стойности
 - Резултатът е “опакованите” елементи на списъка
 - `powerset = filterM (\x -> [True, False])`
- `foldM :: Monad m => (a -> b -> m a) -> a -> [b] -> m a`
 - Натрупва елементи от списък с монадна операция
 - Натрупването е ляво (итеративен процес, подобно на `foldl`)
 - `boundSum lim = foldM (\x y -> if x+y < lim then Just (x+y) else Nothing) 0`

Монадни функции (2)

- `join :: Monad m => m (m a) -> m a`
 - “слива” двойната опаковка в единична
 - `join = (>>= id)`
 - Можем да дефинираме `(>>=)` чрез `join` и `fmap`: `m >>= f = join (fmap f m)`
- `filterM :: Monad m => (a -> m Bool) -> [a] -> m [a]`
 - Филтрира с предикат, връщащ “опаковани” булеви стойности
 - Резултатът е “опакованите” елементи на списъка
 - `powerset = filterM (\x -> [True, False])`
- `foldM :: Monad m => (a -> b -> m a) -> a -> [b] -> m a`
 - Натрупва елементи от списък с монадна операция
 - Натрупването е ляво (итеративен процес, подобно на `foldl`)
 - `boundSum lim = foldM (\x y -> if x+y < lim then Just (x+y) else Nothing) 0`
 - `boundSum 60 [1..10] -> ?`

Монадни функции (2)

- `join :: Monad m => m (m a) -> m a`
 - “слива” двойната опаковка в единична
 - `join = (>>= id)`
 - Можем да дефинираме `(>>=)` чрез `join` и `fmap`: `m >>= f = join (fmap f m)`
- `filterM :: Monad m => (a -> m Bool) -> [a] -> m [a]`
 - Филтрира с предикат, връщащ “опаковани” булеви стойности
 - Резултатът е “опакованите” елементи на списъка
 - `powerset = filterM (\x -> [True, False])`
- `foldM :: Monad m => (a -> b -> m a) -> a -> [b] -> m a`
 - Натрупва елементи от списък с монадна операция
 - Натрупването е ляво (итеративен процес, подобно на `foldl`)
 - `boundSum lim = foldM (\x y -> if x+y < lim then Just (x+y) else Nothing) 0`
 - `boundSum 60 [1..10] -> Just 55`

Монадни функции (2)

- `join :: Monad m => m (m a) -> m a`
 - “слива” двойната опаковка в единична
 - `join = (>>= id)`
 - Можем да дефинираме `(>>=)` чрез `join` и `fmap`: `m >>= f = join (fmap f m)`
- `filterM :: Monad m => (a -> m Bool) -> [a] -> m [a]`
 - Филтрира с предикат, връщащ “опаковани” булеви стойности
 - Резултатът е “опакованите” елементи на списъка
 - `powerset = filterM (\x -> [True, False])`
- `foldM :: Monad m => (a -> b -> m a) -> a -> [b] -> m a`
 - Натрупва елементи от списък с монадна операция
 - Натрупването е ляво (итеративен процес, подобно на `foldl`)
 - `boundSum lim = foldM (\x y -> if x+y < lim then Just (x+y) else Nothing) 0`
 - `boundSum 60 [1..10] -> Just 55`
 - `boundSum 50 [1..10] -> ?`

Монадни функции (2)

- `join :: Monad m => m (m a) -> m a`
 - “слива” двойната опаковка в единична
 - `join = (>>= id)`
 - Можем да дефинираме `(>>=)` чрез `join` и `fmap`: `m >>= f = join (fmap f m)`
- `filterM :: Monad m => (a -> m Bool) -> [a] -> m [a]`
 - Филтрира с предикат, връщащ “опаковани” булеви стойности
 - Резултатът е “опакованите” елементи на списъка
 - `powerset = filterM (\x -> [True, False])`
- `foldM :: Monad m => (a -> b -> m a) -> a -> [b] -> m a`
 - Натрупва елементи от списък с монадна операция
 - Натрупването е ляво (итеративен процес, подобно на `foldl`)
 - `boundSum lim = foldM (\x y -> if x+y < lim then Just (x+y) else Nothing) 0`
 - `boundSum 60 [1..10] -> Just 55`
 - `boundSum 50 [1..10] -> Nothing`

Монадни закони

Дефиниция

Монада наричаме инстанция на класа `Monad`, за която:

- 1 `return x >>= f \iff f x` (ляв идентитет)

Монадни закони

Дефиниция

Монада наричаме инстанция на класа `Monad`, за която:

- 1 `return x >>= f \iff f x` (ляв идентитет)
- 2 `m >>= return \iff m` (десен идентитет)

Монадни закони

Дефиниция

Монада наричаме инстанция на класа `Monad`, за която:

- 1 `return x >>= f \iff f x` (ляв идентитет)
- 2 `m >>= return \iff m` (десен идентитет)
- 3 `(m >>= f) >>= g \iff m >>= (\x -> f x >>= g)` (асоциативност)

Монадни закони

Дефиниция

Монада наричаме инстанция на класа `Monad`, за която:

- ① `return x >>= f \iff f x` (ляв идентитет)
- ② `m >>= return \iff m` (десен идентитет)
- ③ `(m >>= f) >>= g \iff m >>= (\x -> f x >>= g)` (асоциативност)

Композиция на монадни функции:

`(<=<) :: Monad m => (b -> m c) -> (a -> m b) -> (a -> m c)`

`f <=< g = \x -> g x >>= f`

Монадни закони

Дефиниция

Монада наричаме инстанция на класа `Monad`, за която:

- ① `return x >>= f \iff f x` (ляв идентитет)
- ② `m >>= return \iff m` (десен идентитет)
- ③ `(m >>= f) >>= g \iff m >>= (\x -> f x >>= g)` (асоциативност)

Композиция на монадни функции:

`(<=<) :: Monad m => (b -> m c) -> (a -> m b) -> (a -> m c)`

`f <=< g = \x -> g x >>= f`

Монадните закони чрез композиция:

- ① `f <=< return \iff f` (ляв идентитет)
- ② `return <=< f \iff f` (десен идентитет)
- ③ `f <=< (g <=< h) \iff (f <=< g) <=< h` (асоциативност)